

A rendszer egyensúlyban van, tehát valamennyi testre külön-külön is igaz, hogy az erők eredője, illetve a forgatónyomaték összege nulla. Jelen esetben az m tömegű testre ható vízszintes, illetve függőleges erőkomponensekre, valamint a rúdra ható erők forgatónyomatékára vonatkozó egyenleteket érdemes felírni. Az *1. ábra* jelöléseit követve

$$K \cos \alpha - S = 0, \quad (1) \quad K \sin \alpha + N - mg = 0, \quad (2)$$

valamint annak feltétele, hogy a test nem csúszik meg:

$$(3) \quad S \leq \mu_0 N.$$

A rúd forgatónyomatéki egyenlete a csuklóra vonatkoztatva (*2. ábra*):

$$(4) \quad K \cdot l - Mg \frac{l}{2} - N \frac{l}{3} = 0.$$

(Felhasználtuk, hogy a fonál mindkét végénél ugyanakkora K nagyságú erőt fejt ki.) A (2) és (4) egyenletekből kiszámítjuk K -t és N -t.

$$(6) \quad K = \frac{9}{4 \sin \alpha + 12} Mg, \quad N = \frac{9 - 6 \sin \alpha}{4 \sin \alpha + 12} Mg,$$

az (1) egyenletből pedig a súrlódási erőt:

$$(6) \quad S = \frac{9 \cos \alpha}{4 + \sin \alpha + 12} Mg.$$

Ezeket a (3) egyenlőtlenségbe írva végül az egyensúly feltételére

$$\mu_0 \geq \frac{S}{N} = \frac{3 \cos 50^\circ}{3 - 2 \sin 50^\circ} = 1,3$$

adódik. Ez | az anyagok tipikus tapadási együtthatóihoz képest | szokatlanul nagy érték, ami arra utal, hogy ilyen tömegarányok és geometriai viszonyok mellett csak különlegesen érdes, tapadós felületek esetén maradhat egyensúlyban a rendszer.

Somogyi András (Nagykanizsa, Batthyány L. Gimn., II. o.t.) dolgozata alapján

